

Tehillim- Psalms for the Ages -Chapter 42

WIT 11/18/15

Rabbi Shmuel Silber - rabbisilber@suburbanorthodox.org
www.rabbisilber.com**1. תהילים פרק מב**

א לְמַנְצֵחַ מִשְׁכֵיל לְבָנֵי־קֹרֶחַ: בְּכָאֵל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקִים מִם כֵּן נֶפֶשִׁי תַּעֲרֹג אֲלֵיךְ אֱלֹהִים: גַּצְמָאָה נֶפֶשִׁי
לְאֱלֹהִים לְאָלָל חַי מַתִּי אֲבוֹא וְאֶרְאָה פָּנִי אֱלֹהִים: דַּחֲיתָה־לְלִי דְּמַעַתִּי לְחַם יוֹמָם וְלִילָּה בְּאָמֵר אַלְיִ
כָּל־הַיּוֹם אֵיכָה אֱלֹהִקְ: הַאֵלָה אָזְכָּרָה וְאַשְׁפְּכָה עַלְיִ | נֶפֶשִׁי כִּי אַעֲבָרָ | בְּסַךְ אֲדָרָם עַד־בֵּית אֱלֹהִים
בְּקוֹל־רָגְנָה וְתוֹדָה הַמּוֹן הַזָּגָג: וְמַה־תְּשַׂתְּחַחַתִּי | נֶפֶשִׁי וְתַהְמִי עַלְיִ הַזָּחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אָזְדָּנוּ
יְשֻׁועָות פָּנִיו: זַאֲלֵהִי עַלְיִ נֶפֶשִׁי תְּשַׂתְּחַחַת עַל־בֵּן אַזְכָּרָק מְאָרֶץ יְרֵדָן וְחַרְמוֹנִים מְקָרָר מְצָעָרָ: חַתְּהָוָם
אַל־תְּהָוָם קֹרֵא לְקֹול צְנוּרִקְ בְּלִמְשְׁבֵרִיךְ וְגַלְיִקְ עַלְיִ עֲבָרוֹ: טַיוּמָם יְצָהָה יְהָה | חַסְדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה
[שִׁירָה] עַמִּי תְּפָלָה לְאָלָל חַיְ: יְאוֹמָרָה | לְאָלָל סְלָעָי לְמַה שְׁכַחְתָּנִי לְמַה־קֹּנִיר אַלְקָ בְּלִחְזָן אַוְיִבְ: יְאָבָרָץָה |
בְּעַצְמוֹתִי חַרְפּוֹנִי צְוָרָרִי בְּאָמָרָם אַלְיִ בְּלִהְיוֹם אֵיכָה אֱלֹהִקְ: יְבָמַה־תְּשַׂתְּחַחַתִּי | נֶפֶשִׁי וְמַה־תְּהָמִי עַלְיִ
הַזָּחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אָזְדָּנוּ יְשֻׁועָתִ פָּנִי וְאֶלְהִי:

1. For the conductor, a maskil of the sons of Korah. 2. As a hart cries longingly for rivulets of water, so does my soul cry longingly to You, O God. 3. My soul thirsts for God, for the living God; when will I come and appear before God? 4. My tears were my bread day and night when they say to me all day long, "Where is your God?" 5. These things I will remember, and I will pour out my soul [because of the pain which is] upon me, how I passed on with the throng; I walked slowly with them until the house of God with a joyful shouting and thanksgiving, a celebrating multitude. 6. Why are you downcast, my soul, and why do you stir within me? Hope to God, for I will yet thank Him for the salvoes of His presence. 7. My God, my soul is downcast upon me; therefore, I will remember You from the land of Jordan and the peaks of Hermon, from the young mountain. 8. Deep calls to deep to the sound of Your water channels; all Your breakers and waves passed over me. 9. By day, may the Lord command His kindness, and at night, may His resting place be with me, a prayer to the God of my life. 10. I will say to God, my Rock, "Why have You forgotten me? Why should I walk in gloom under the oppression of the enemy?" 11. With murder in my bones, my oppressors have reproached me by saying to me all day long, "Where is your God?" 12. Why are you downcast, my soul, and why do you stir within me? Hope to God, for I will yet thank Him for the salvoes of my countenance and my God.

2. מלבי"ם תהילים פרק מב פסוק א

(א) לְמַנְצֵחַ מִשְׁכֵיל לְבָנֵי קֹרֶחַ, מְזֻמּוֹר זֶה הַוָּסֵד מֵאַד המנצחים מבני קרח, על הgaliot, ונחלק לשלה חלקיים, כי בгалותינו נעדרו ממנו שני עניינים נכבדים שהיה לנו בימי קדם, א] גילוי שכינה והנבואה, ב] האותות והמופתים, כמ"ש אותן אותותינו לא ראיינו אין עוד נבייא, כי בשני אלה נכבדנו בימי קדם, ... וזו ששלישית הгалות בעצמו שהוא הפיזור שהוא מפוזרים אז בין עכו"ם סובלים צער ומכאותו, והם שלשה עניינים מיוחדים, א] העדר הנבואה ורואה"ק וגilioi שכינה, הוא עניין הנוגע להנפש אשר היא בת אליהם ומשתוקקת אל הדבוק הזה הנפלאל שחרס לה עתה, וע"ז הוסד החלק הראשון, טענת הנפש ע"ז ותנחומותיו אשר ינתחם אותה (פסוק ו') מה תשתחח נפש. ב] העדר המופתים והנסים, הוא עניין הנוגע אל האלהות וכבוד שמו, שע"י הנפלאות היה ניכר גודלו ומלכותו, וע"ז הוסד חלק השני מן פסוק ו' והלאה, ויושב ינחמנה במ"ש מה תשתחח נפש, ג] הgalot והפיזור והמכאות, הוא דבר הנוגע אל הגוף הכללי המון בית ישראל, וע"ז הוסד חלק ג' בסימן מג טענות הכנסייה ותלונותיה ובקשה על קיבוץ גלויות ובנין בית הבחירה, ותנחומותיו ע"ז שלישית במ"ש מה תשתחח נפש.

3. The Hirsch Psalms (32:1)

.... it is stated in Pesachim 117a that those Psalms which have the word "maskil" in their superscription have as their content an "instructive lecture" or "explanation."

4. רשות תהילים פרק מב פסוק א

(א) לבני קרח – אסיר ואלקנה ואביאסף הם היו תחלה בעצת אביהם ובשעת המחלוקה פרשו וכשנבלעו כל סכיבותיה' ופתחה הארץ את פיה נשאר מקום בתוך פי הארץ כענין שנאמר בני קרח לא מתו ושם אמרו שירה ושם יסדו המזמור' הלו ועליהם שם ושרה' עליהם רוח הקודש ונתנה בא עליות ועל חרבן הבית ועל מלכות בית דוד:

5. מדרש אנדרה (בובר) במדבר פרשת פינחס פרק כו סימן יא

[יא] ובני קרח לא מתו. בכך נאמר פרשה זו, להודיע מה התשובה שבני קרח בתבילה היו עם אביהם, ולבסוף הרהרנו כולם לעשות תשובה, והצילם הקדוש ברוך הוא, ונtabצר להם מקום בגיהנם: על שלשה עמודים שלא הגיעו להם חום האש, והתחילה לומר שירה, ועלייהם מפורש בספר תהילים

6. במדבר פרק כו

(ט) ובני אליאב נモאל ודathan ואבירם הוּא־דָתָן וְאַבִירָם קָרְוָאֵי קָרְיָאֵי הַעֲדָה אֲשֶׁר הָצָוָה עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן בְּעֶדֶת־קָרָח בְּחַצְטָם עַל־יְקּוֹן: (י) וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אַת־פִּיחָה וְתַבְלַע אַתָּם וְאַת־קָרָח בְּמוֹת הַעֲדָה בְּאֶכֶל הָאָש אַת חַמְשִׁים וּמָאתִים אִישׁ וַיְהִי לְנֵס: (יא) וּבְגִינַּעַרְךָ לְאַמְתָה:

9. *The sons of Eliab were Nemuel, Dathan and Abiram they are Dathan and Abiram, the chosen of the congregation who incited against Moses and Aaron in the assembly of Korah, when they incited against the Lord. 10. And the earth opened its mouth and swallowed them and Korah, when that assembly died, and when fire destroyed two hundred and fifty men, and they became a sign. 11. Korah's sons, however, did not die.*

7. תרגום יונתן במדבר פרשת פינחס פרק כו פסוק יא

(יא) ובנוֹ דָקְרָח לֹא הָוָה בְּעִיטָתָא דָאָבוֹהָוּן וְאַזְלָו בְּתַר אָוְלָפְנָא דְמַשָּׁה נְבִיא לֹא מִיתָו בְּמוֹתָנָא וְלֹא לְקֹו בְּיִקְידָתָא וְלֹא טָמֵעַ בְּבִלְיעַת אַרְעָא:

8. כתר יונתן במדבר פרשת פינחס פרק כו פסוק יא

(יא) ובנוֹ של קרח לא היו בעצתו של אביהם והלכו אחרי תלמידו של משה הנביא ולא מתו במגפה ולא לכו בשרפאה ולא טבעו בבליעת הארץ:

9. במדבר פרק טז פסוק ה

וַיַּדְבֵּר אֱלֹהִים וְאֶל־כָּל־עָדָתוֹ לְאמֹר בְּקָר וַיְלֹעַ יְקּוֹן אַת־אָשְׁר־לֹו וְאַת־הַקָּדוֹשׁ וְהַקָּרֵב אֵלָיו וְאַת אֲשֶׁר יִבְחַר־בְּךָ יְקָרֵב אֵלָיו:

He spoke to Korah and to all his company, saying, "In the morning, the Lord will make known who is His, and who is holy, and He will draw them near to Him, and the one He chooses, He will draw near to Him.

10. רשות הירש במדבר פרק טז פסוק ה

(ה) וידבר וגוי' בקר וגוי'. "בקר": לא מחר אלא בבוקר; והוא אומר: יש להמתין עד שיפנה היום ויהי ערב וgam בוקר. הואיל וההכרעה תיפול על ידי אובדן המורדים, יש לתת להם זמן להתיישב בדעתם,

וביחוד יש להניח אותם לעצם בשעות המנוחה וההתבודדות של הלילה. בשעות אלה כל אדם קרוב אצל בני ביתו והוא פניו להרהור ליבו, ובאותו זמן הוא גם רחוק מהשפעת חברים מסוימים. יחד עם זה ביקש משה לנצל את הזמן כדי להוכיח ולהזהיר את הטוענים בדרכם, ודבר זה מוכח מהמשך הפרשה. ואכן בשעת ההכרעה לא היה שם אין בן פלת, ולמדנו מפי השמועה שאשתו מנעה בעדו מלהמשיך להשתתף במרד (במדבר ר'יה, טו). כמו כן ברגע ההכרעה חזרו בני קרח למוטב, וכן ניצלו מן האבדון שנגזר על אביהם (ילקוט שמעוני, קרח תשבב):

11. רשי' במדבר פרשת פינחס פרק כו פסוק יא

(יא) ובני קרח לא מתו – הם היו בעצה תחלה, ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה לבם, לפיכך נתבצר להם מקום גבורה בגיהנם וישבו שם:

12. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יד עמוד א

דכתיב ובני קרח לא מתו. תנא משום רבינו: מקום נתבצר להם בגיהנם, ועמדו עליו.

13. רב"ם הלכות תשובה פרק א הלכה א

כל מצות שבתורה בין עשה בין לא עשה אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה כשייעשה תשובה ויישוב מהטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא

14. על התשובה 45-44

א.

שיטת זו אנו מוצאים גם בחולכות תשובה. תשובה בעינוי הרמב"ם היא מעין עבודה שבלב. זהה מצוה שעיקרה אינו במעשהים ובפועלות, אלא בתהילך הנמשך לעתים על פני שנים חיים, תהילך שתחלתו בחרטה, ברגש אשמה, בהכרת האודם כי ניטלה תכליות מחייו, בהרגשה של בזידות, של تعיה ותהייה בחלל ריק, של פשיטת רגל, של תסכול וכשלו, ודרך של תהילך זה או רוכח-ארכוח, עד לתכליות שהיא התשובה עצמה. התשובה אינה קשורה במעשה אחד ומקרים, אלא צומחת וגדלה, צמיחה איטית וממושכת, עד

SEMBIAH AT HADAM L'METMORFOH, V'AZ, LA'ACHAR SHASHANTNA
V'NESHA ADM ARHR, MGENU MEUSAHT HATSHOBTA. V'MAH MEUSAHT
HATSHOBHA? HOHOH AOMER: HOYDIO.

"CSHYESHA TSUBA V'YISOB MCHATEAO CHAYIB L'HATHODOT V'CO" —
HRAMB"MS LE'SHITON: BHALCHA, B'MEUSAH HAMZOAH, HOA NOTUN
AT HATSHOBHA HAOCBIKTIYAH, HAMUSHTAH, "C'CID MATODIN V'CO".
AK B'COTRAT, B'HAGDORT HAMZOAH, HOA METUYIM AT HACHOVAH
HAFNIYAH SHB'TSHOBHA, AT HATHALICH CHACOV, AT LBETI HANPESH,
AT PRKOSI HANSHMAH, HAMBIAIM AT HADAM "YISOB HACHOSHA
MCHATEAO L'PENI H". V'AZ, CA'ASH HATSHOBHA HABSHILAH DI' ZRACH,
CSHYESHA TSUBA — "YITDODAH". V'HRAMB"MS MDGASH V'OMER
BHALCHA: "HOYDIO ZEH HOA MZOAH USHA". ZOT HI FEULAH HATSHOBTA,
BRIM, HATSHOBHA UZMAH, KIYOMAH, HOA TANAI HACRUTHA LAH, B'LUDIAH
AIN MZOAH V'YDIO.

HATSHOBHA UZMAH HIA, AFPA, MZOAH YISOD, UM SHAIA MZOAH
SHL NASHMAH LLA' NOF. KMOH, CHORBAH MZOAH AHROT, KMOH
HTFILAH SHAZCARNO, V'KGUN MZOAH "YOAHCET L'RUCH KMOH"; N
ZO HIA MZOAH HACRUCHA B'SHORAH SHL MEUSAHM, SHL CHSD, URH
LRUYU V'CO — AK MHOHTAH BA'ACHCHAH UZMAH, BRUSH, B'L

ב.

15. The Hirsch Psalms 42:1

... of the Koraide rebels were used for the ... בני קරח לא מנו. While their father and all his followers perished, the sons of Korah rose up to pay homage to truth once more and therefore they were saved from destruction. This miracle of their deliverance seems to have awakened within them that divine inspiration which was to mark their descendants for centuries to come. This seed of Korah produced some of the most forceful and brilliant supporters and advancers of the very work,

A.

begun by God through Moses, which Korah had intended to destroy by his rebellion. Samuel, who so energetically strove to reawaken the spirit of Torah and devotion to duty in his people, and who was found worthy of a place in the memory of the nation alongside of men such as Moses and Aaron (Psalm 99:6), was descended from none other than Korah, the rebel. So were the inspired singers of the nation, whose legacy we hold in our own hands when we read this psalm and the psalms that follow. Tradition too (Gittin 57b) points out that the descendants of

B.

16. הרהורי תשובה א:א

/ ב) **כשיעשה תשובה וישוב מחתאו**
— ילי"ע דמה זה „יעשה תשובה“ ומה זה
„ישוב מחתאו“ — ונראה שהראשון הוא
תחלת ההתעוררות להיות שב, והשני גמר
התשובהقلب, שאז הוא שחייב בוידוי
דברים בפה. — ואפשר שעשיית התשובה
היא הדברים שהם מדרכי התשובה —